

Lännenratsastus - Western trail

Epäviralliset säännöt

Ada "Jörkkä" Asiala

Käytettäväksi HOPCOT-Championship -kilpailuissa 20.5.2023.

Laadittu: 09.04.2023

Päivitetty: 09.04.2023

Sisältö

1	Yleistä	2
2	Ratsukon varustus	2
2.1.1	Ratsastaja	2
2.1.2	Hevonen	2
3	Arvostelu	3
3.1	Virhepisteet	3
4	Ohjeet suoritukseen	5
4.1	Ohjasote ja ryhti	5
4.2	Askellajit	6
4.3	Radan tehtävät	7
4.4	Siirtymät radalla	9
4.5	Muuta huomioitavaa	9
Lähteet		10
Liitteet		11
	Liite 1 Länneratsastuksen arvostelupöytäkirja – reining, western riding, trail, ranch riding (Kilpailusäännöt VI Länneratsastus, 2023).....	11

1 Yleistä

Trail on keppihevosmaailmassa vielä hieman tuntematon laji, joten yhdistyksellä ei sille ole vielä virallisia sääntöjä ja ohjannuoria. Tämän dokumentin sisältämät säännöt ovat toistaiseksi ainoastaan HOPCOT-Championships -kilpailuja varten, laatija pitää oikeuden luovuttaa sääntöjä yleiseen jakoon.

Säännöt pohjaavat sekä Suomen Keppihevosharrastajat ry (SKHHry):n laatimiin lännenratsastussääntöihin, että myös American Quarter horse Association (AQHA):n ja Suomen Ratsastajainliiton (SRL):n Trail sääntöihin. Suorat viittaukset on ilmoitettu raportointimallin mukaisesti tekstissä lyhennetyksi, sekä kokonaisuudessaan dokumentin osiossa *Liitteet*.

2 Ratsukon varustus

Kuten muissa keppihevoslajeissa, myös trailissa on määritelty sallittavat varusteet. Yleisesti lännenluokissa ratsastajalla tulee olla siistit ja liikuntaan sopivat vaatteet, sekä hevosella tulee olla turparemmittömät suitset. Seuraavissa alaluvuissa perehdytään tarkemmin ratsukon ulkoasuun.

2.1.1 Ratsastaja

Lännenratsastuslajeissa ratsukon ulkoasu vaikuttaa myös arviointiin, joten ratsastajan on hyvä varata luokkaan siisti yläosa, joka ei riitele hevosen karvan tai varusteiden värien kanssa. Alaosaksi sopii mikä tahansa liikuntaan soveltuva, siisti vaate. Vaaleapohjaiset sisäpelikengät ovat pakolliset luokassa joidenkin esteiden, esimerkiksi sillan, vuoksi. Halutessaan ratsastaja voi käyttää lierihattua, mutta sen käyttöä ei vaadita.

2.1.2 Hevonen

Hevosella tulee olla turparemmittömät, poskihihnalliset suitset. Kaikkien apuohjien käyttö on ehdottomasti kielletty, mutta rintaremmi sallitaan. Suitsissa hevosella tulee olla joko western-tyylinen kanki, nivelkuolain tai bosal-hackamore. Kankikuolaimessa tulee olla kankiketju, ja nivelkuolaimessa leuan alta kulkeva remmi, joka sijoitetaan ohjien etupuolelle. Englantilaistyylliset, varrelliset kuolaimet kuten kankikuolain tai pelham, mekaaniset hackamoret, muunlaiset kuolaimettomat suitset, sekä gägi-kuolaimet ovat ehdottomasti kielletty. Hevosen ohjat ovat päästä avonaiset, pois

lukien bosal-hackamorella ratsastettaessa, jolloin käytössä on mecate-ohja. Otsapanta, sekä leuka-remmi ovat vapaaehtoisia.

3 Arvostelu

Ratsukko aloittaa suorituksensa 70 pisteellä. Jokaiselta esteeltä on mahdollista saada jokin pistemäärä väliltä +1.5 ja -1.5. Esteiltä saatavat pisteet annetaan virhepisteistä erillään. (Trail penalties, 2018). Pisteet annetaan puolen pisteen välein seuraavasti:

- + 1.5 Erinomainen
- + 1.0 Todella hyvä
- + 0.5 Hyvä
- 0 Keskiverto
- 0.5 Heikko
- 1.0 Melko heikko
- 1.5 Erittäin heikko

3.1 Virhepisteet

Virhepisteitä suoritukselle voidaan rikkeen mukaan antaa 0.5, 1.0, 3.0 tai 5.0 pistettä. Suoritus voidaan myös hylätä tuomarin toimesta, jos hän kokee sen olevan tarpeen. Arviointi alkaa siitä hetkestä, kun ratsukko astuu kentälle, ja loppuu viimeisen esteen suorittamisen jälkeen.

0.5 virhepistettä

- Kevyt kosketus puomiin, kartioon, ratakoristeisiin tai muihin radalla oleviin kohteisiin, pois lukien kosketusta vaativat esteet kuten silta tai kuljetustehtävä.

1.0 virhepistettä

- Osuma puomiin, kartioon, ratakoristeisiin tai muihin radalla oleviin kohteisiin.
- Väärä askellaji maksimissaan kahden askeleen ajan.
- Väärä askelmäärä, jos tietty määrä askelia on vaadittu.

3.0 virhepistettä

- Väärä tai rikkonainen askellaji yli kolmen askeleen ajan.
- Väärä laukka.
- Esteen rikkominen, esimerkiksi korotetun puomin pudottaminen, kartion kaataminen tai muun ratamerkin siirtäminen.
- Esteen rajojen (jos sellaiset on asetettu) yli astuminen yhdellä jalalla esteen aloittamisen jälkeen.

5.0 virhepistettä

- Kannettavan esineen pudottaminen.
- Ensimmäinen ja toinen kieltäytyminen.
- Otteen irrottaminen portista tehtävän aikana.
- Hevoseen koskeminen suorituksen aikana.

Hylkäykseen johtavat virheet

- Molemmilla käsillä ohjista kiinni pitäminen, pois lukien hackamore- ja nivelsuitsituksella ratsastavat, sekä ohjaskättä vaihtaessa, mikäli este sitä vaatii.
- Kielletyt varusteet (ks. 2. Ratsukon varustus).
- Esteen suoritus väärältä puolelta, väärässä järjestyksessä tai muutoin ohjeita noudattamatta.
- Varusteiden hajoaminen kesken suorituksen.
- Kolmas kieltäytyminen.

- Ylikääntyminen esteellä (yli neljäsosakierroksen).
- Radalta poistuminen.
- Väärä tie esteeltä toiselle.
- Portin sulun epäonnistuminen.

Muita virheitä, jotka arvioidaan vakavuudeltaan tuomarin toimesta

- Hevosen pää liian korkealla tai matalalla (ks. 4. Ohjeet suoritukseen)

4 Ohjeet suoritukseen

Oheinen kappale on tarkoitettu ohjenuoraksi lajin pariin löytäville ja toivottavasti lieventämään hämmennystä arvioinnin suhteen. Ehdottomasti suositeltavaa on perehtyä lajiin katselemalla neli-jalkaisten hevosten kilpailusuorituksia, sillä arvioinnissa toivottavat asiat vastaavat toisiaan.

4.1 Ohjasote ja ryhti

Trail luokissa hyödynnetään pääasiassa kahta eri ohjasotetta, yhden käden sekä kahden käden. Oikea ohjasote riippuu täysin hevosen suitsituksesta.

Kankikuolaimella ohjia tulee pitää yhdessä kädessä, jolloin toinen käsi ei saa koskettaa ohjaa (pois lukien ohjaskäden vaihto, jos este sitä vaatii). Yhden käden ohjasotteessa molemmat ohjaspäät laskeutuvat ohjaskäden puolelle. Ohjat tulee olla tarpeeksi löysällä, jotta käden ollessa hevosen ”sään” päällä ne eivät vaikuta kuolaimeen, mutta kuitenkin tarpeeksi kireällä että kättä hieman nostamalla saadaan hevonen ”tuntumalle”. Ohjia pidellään siten, että ohjat tulevat ratsastajan nyrkkiin etusormen molemmilta puolilta (toinen toiselta, toinen toiselta). Ratsastajan käsi on rennosti vaaka-asennossa (peukalo keppiä kohti).

Kahden käden ohjasotetta käytetään nivelkuolaimella sekä bosal-hackamorella ratsastettaessa. Avo-ohjat tulee olla ristissä hevosen kaulan yli, eli vasemman ohjan pää laskeutuu oikealle puolelle, ja päinvastoin. Molemmat ohjat kulkevat molemmista käsistä siten, että käsien välissä oleva ohjasosuus on pitkä. Ohjia pidellään nyrkkiotteella siten, että ratsastajan käsi on vaaka-asennossa (peukalo keppiä kohti). Ohjat saavat olla kevyellä tuntumalla, mutta kuitenkin siten, että ohjastuntuma ei vaikuta hevosen pään asentoon missään vaiheessa.

Mecate-ohjalla ratsastettaessa ohjia pidetään joko kahdella kädellä samalla lailla kuin englantilais-tyylisissä lajeissa, mutta silti löysällä, tai yhdellä kädellä siten, että ratsastajan käsi on nyrkissä peukalo ylöspäin. Kahdella kädellä ohjasote on samankaltainen kuin avo-ohjilla. Yhden käden otteessa ohjia pidetään nyrkkiotteessa siten, että ohjasperä tulee peukalon ja etusormen välistä. ”Leed line” eli ”talutusköysi” sidotaan hevosen keppiin sopivalle kireydelle lähelle hevosen pään kiinnityskohtaa siten, että ratsastaja ei voi vahingossa astua sen päälle.

Lännenratsastuksessa ratsastajan ryhti saa olla hieman takakeno, jolloin paino asettuu pääasiassa kantapäille. Katse tulee suunnata eteen, siirtymissä aina seuraavalle esteelle. Ohjaskättä voi pitää joko hevosen ”sään” tai kiinnityskohdan yllä. Yhden käden ohjasotteella ratsastettaessa käden sijainti on hevosen kepeistä suoraan ylöspäin, pois lukien kääntyessä, jolloin hevosta ohjataan kau-laohjalla haluttuun suuntaan. Kahden käden ohjasotteella toista kättä voi pitää hevosen sivulla, suurin piirtein linjassa kepeistä pitelevän käden kanssa.

Hevosta tulee pidellä siten, että sen korvat ovat ratsastajan vyötäröä alempana, mutta kuitenkin siten, että hevosen turpa ei yllä ratsastajan polven alle. Hevosen asennossa myös huomioidaan hevosen kaavan muoto, joten hyvä nyrkkisääntö on pitää hevosta niin rennosti kuin se on mahdollista.

4.2 Askellajit

Lännenratsastusluokissa askellajit ovat käynti, jog ja lope. Kaikissa askellajeissa on tavoitteena rento, tasainen, ja matkaa voittava liikerata. Laahaava tai liian korkea askel johtaa pistevähennykseen.

Hyvä käynti on tavallista työkäyntiä rauhallisempi liike, mutta askelpituus saa olla hieman pitempi. Liikkeen tulee olla sulavaa, hyvin etenevää, ja se ei saa töksähdellä.

Jog on ravinkaltainen hölkkäävä liike. Jogissa on myös tärkeää liikkeen tasaisuus, sekä etenevyys. Askeleen tulee olla keskiravia matalampaa, mutta jalkojen on selkeästi noustava kentän pohjasta. Lope on rauhallinen ja keinuva laukka-askel. Askelpituus saa venyä, tosin ei lisätyksi laukaksi asti.

4.3 Radan tehtävät

Jokaisessa trail radassa on oltava portti, vähintään neljä puomia sisältävä ylitystehtävä ja peruutus. Seuraavaksi käsitellään yleisimpiä estetyyppejä, mutta vain ratamestarin mielikuvitus on rajana, huomioiden kuitenkin ratsukon turvallisuuden.

Portti

Portti suoritetaan ratsastamalla portin suhteen samansuuntaisesti, siten että hevosen turpa osoittaa portin avautuvaa puolta kohti. Ratsukko pysähtyy portin viereen niin, että ratsastajan kylki on portin aukeavan puolen tolpan kohdalla. Pysähdys kestää noin kaksi sekuntia. Pysähdyksen jälkeen ratsastaja voi ottaa portin puoleisella kädellä kiinni portista, ja peruuttaa muutaman askeleen, noin portin aukon puoleen väliin, jonka jälkeen ratsukko voi astua portista kohtisuoraan läpi. Tämän jälkeen ratsastaja kääntää hevosen siten, että sen turpa osoittaa portin ”saranoita” kohti, jonka jälkeen ratsukko peruuttaa, kunnes ratsastajan kylki on linjassa portin avoimen puolen tolpan kanssa. Ratsastaja voi sitten sulkea portin, tehdä kahden sekunnin pysähdyksen, ja jatkaa sitten seuraavalle esteelle. Portti suoritetaan käynnissä, ellei toisin mainita.

Puomitehtävät

Puomitehtävät voivat vaihdella puomien ylityksestä (maa tai korotetut) suoralla tai kaarevalla uralla erilaisiin kujatehtäviin, joihin voi sisältyä käännöksiä, väistöjä ja peruutuksia. Tehtävät voidaan vaatia suorittamaan missä vain askellajissa

Peruutustehtävät

Peruutustehtäviä voi olla erilaisia, mutta yleisimmät vaativat ratsukon peruuttamaan jonkinlaisessa kujassa suoraan tai kaarevalla uralla. Peruutus tulee olla napakka, nopeudeltaan ei ratsukon käyntiä hitaampaa, mutta tarkka. Peruutuksessa on sallittua ottaa hevonen tuntumalle, yhden käden ohjasotteella nostamalla kättä korkeammalle, kahden käden otteella vetämällä kevyesti ohjasta taaksepäin. Peruutuksen tulee edetä johdonmukaisesti pyydettyä linjaa pitkin. On myös pidettävä huolta, että ratsukko ei astu tehtäväalueen ulkopuolelle ennen kuin tehtävä on suoritettu.

Monissa peruutuskujissa ratsukon halutaan ratsastavan tehtävän alkuun, suorittamaan peruutus-tehtävän, ja sitten kävelemään vielä kujan läpi ennen seuraavalle esteelle siirtymistä.

Käännös neliössä

Rataohjeisiin on aina liitetty kuinka monta kierrosta neliössä tulisi suorittaa. Ohjeissa ilmoitetusta kierrosmäärästä saa poiketa maksimissaan neljäsosakierroksen verran. Kierros tehdään ratsukon keskipisteen ympäri, eli kyseessä ei ole piruetti tai käännös etuosan ympäri. Käännöksen on tarkoitus olla rauhallinen, sulava ja tarkka. Ratsukko ei saa poistua neliöstä ennen kuin oikea kierrosmäärä on suoritettu. Käännöksessä yhdellä kädellä ratsastettaessa tulee hevosta ohjata kaulaohjalla haluttuun suuntaan.

Sidepass

Sidepass suoritetaan usein puomin yllä, jolloin ratsukon jalat ovat puomin etupuolella siten, että puomi jää hevosen kepin alle. Sidepassissa hevosta ohjataan kaulaohjalla sivulle, mutta siten että hevonen pysyy 90° kulmassa puomin suhteen. Askel kulkee puomin myötäisesti sivulle siten, että jalat astuvat ristiin. Ratsastaja voi suunnata katseensa hennosti liikkeen suuntaan. Liike on etenevää ja napakkaa. Jalkoja ei tarvitse nostaa korostetusti, mutta liike ei saa laahata.

Sidepass voidaan myös vaatia suorittamaan esimerkiksi kujassa, jolloin liike on sama, paitsi puomi on tässä tapauksessa kuvitteellinen viiva, joka puolittaa kujan.

Silta

Silta suoritetaan pyydetyssä askellajissa siten, että hevosen päätä lasketaan hieman ennen sillalle nousua, ja nostetaan se takaisin ”työasentoon” kun este on ylitetty. Ratsastaja saa myös suunnata katsettaan hennosti alas sillan ylityksen aikana.

Muut tehtävät

Radalle voidaan sijoittaa myös muita tehtäviä riippuen järjestäjän luovuudesta, mutta muita yleisiä tehtäviä ovat esimerkiksi erilaiset kaarevat urat, pujottelutehtävät ja esineen kuljetus.

4.4 Siirtymät radalla

Jokaiselle esteiden väliselle siirtymälle on ratapiirroksessa määritelty tietty askellaji sekä reitti, myös voidaan määritellä tietty askelmäärä kyseiselle siirtymälle.

4.5 Muuta huomioitavaa

Radalla ei ole sallittua oleskella oman suorituksen ulkopuolella muuta kuin rataa tutustumista varten. Rataa tutustumisen aikana hevosia ei saa olla kentällä, eikä esteisiin, ratamerkkeihin tai koristeisiin saa koskea.

Kisaajien toivotaan olevan valmiudessa radan suorittamiseen koko luokan ajan, ja ilmoittamatta suorituksen aloittamatta jättäneet hylätään. Kisaajan tulee myös tarkistaa hevosensa varusteet ennen radalle tuloa, sillä tuomarilla on oikeus ottaa ratsukko tarkasteluun ennen suoritusta, jos ratsukon varusteissa on jotain epäilyttävää.

Lähteet

Trail Penalties. 2018. Horse-Showing tip by AQHA. Viitattu 29.3.2023. <https://www.aqha.com/-/trail-penalties>.

Kilpailusäännöt VI Länneratsastus. 2023. Länneratsastuksen arvostelupöytäkirja. Viitattu 29.3.2023. https://www.ratsastus.fi/site/assets/files/20476/ksvi_2023_lanneratsastus_puhdas.pdf.

Liitteet

Liite 1 Länneratsastuksen arvostelupöytäkirja – reining, western riding, trail, ranch riding (Kilpailusäännöt VI Länneratsastus, 2023)

LÄNNERATSASTUKSEN ARVOSTELUPÖYTÄKIRJA																			
Reining, Western riding, Trail, Ranch riding																			
Kilpailu																			
Järjestävä seura					Kilp. taso			Aika			Paikka								
Luokka		Laji			Ohjelma			Tuomari											
Suoritus pisteet: -1 ½ erittäin heikko, -1 heikko, -½ heikokko, 0 keskitasoinen, +½ hyvä, +1 erittäin hyvä, +1½ erinomainen																			
VP = virhepisteet SP = suorituspisteet																			
Lähtö- nro		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		Suoritus- ja virhepisteet				
	VP													Yhteensä	yhteensä	sijoitus			
	SP																		
	VP																		
	SP																		
	VP																		
	SP																		
	VP																		
	SP																		
	VP																		
	SP																		
	VP																		
	SP																		
	VP																		
	SP																		
Tuomarin allekirjoitus															Kehäsihteerin allekirjoitus				